

Od Redakcji Sław Krzemień-Ojak	7
Wstęp Edward Zajiček	9
KINO Alina Madej	11
Kino – obiekt widowiskowy. Kinematograf – kino. Kino – widz. Instytucja kinematograficzna. Polskie modele instytucji kinematograficznej. Początek zmian	
KINEMATOGRAFIA Edward Zajiček	35
Początki kinematografii na ziemiach polskich (1896-1904). Film polski w zaborach (1905-1914). Pierwsza wojna światowa (1914-1918). Powstanie jednolitego rynku filmowego (1918-1921). Kinematografia filmu niemego (do roku 1930). Kinematografia filmu dźwiękowego (do roku 1939). Druga wojna światowa (1939-1945). Przedsiębiorstwo Państwowe „Film Polski” (1945-1951). Centralny Urząd Kinematografii (1952-1956). Zmiana formuły (1956-1960). Lata ograniczeń i lata obietnic (1960-1979). Ostatnia dekada PRL (1980-1989). U progu przemian (1989-1993)	
FILM Alicja Helman	101
Pierwsze filmy. Film a kino. Film a technika. Film a sztuka. Film a rzeczywistość. Film a język. Film a wideo. Typologia filmu	
FILM FABULARNY Tadeusz Lubelski	115
Wprowadzenie. Pierwszy film, pierwszy producent, pierwsza gwiazda (1908-1918). Początki kina narodowego (1919-1929). Publiczność chce się śmiać (1930-1935). Awans kulturowy filmu (1936-1939). Nie spełnione zapowiedzi (1945-1949). Sztampa socrealizmu (1950-1955). „Polska szkoła filmowa” (1956-1961). Tematy zastępcze (1962-1968). Młoda kultura i dojrzałość mistrzów (1969-1975). „Kino moralnego niepokoju” (1976-1981). Rozstanie z PRL (1982-1989). Szok wolności (1990-1992)	
FILM TELEWIZYJNY Grażyna Stachówna	181
Opinie teoretyków i krytyków. Film kinowy, film telewizyjny. Cechy specyficzne serialu. Serial i film telewizyjny – przegląd twórczości	
FILM DOKUMENTALNY Jolanta Lemann	199
Początki (1896-1913). W czasach kina niemego (1914-1929). W latach trzydziestych (1930-1939). Lata wojenne (1940-1945). W nowej rzeczywistości (1946-1949). Konsekwencje Zjazdu w Wiśle (1950-1955). Czas przemian (1956-1961). Stagnacja i kryzys (1962-1968). Inwazja nowego pokolenia (1969-1975). W kręgu starych formuł i nowych propozycji (1976-1981). Bez nowych pomysłów (1982-1989)	
POLSKA KRONIKA FILMOWA Krzysztof J. Nowak	243
Geneza. Kroniki Polskiej Agencji Telegraficznej. Lata drugiej wojny światowej. Okres pionierski Polskiej Kroniki Filmowej (1944-1949). Kronika w okresie dogmatycznych uproszczeń (1950-1955). Złote lata (1956-1967). Między marcem i grudniem (1968-1981). Stan wojenny i lata następne (1982-1989). W nowej sytuacji (po roku 1989)	
FILM OŚWIATOWY Ewelina Nurczyńska-Fidelska	265
Pierwsze próby, twórczość w okresie międzywojennym. Film oświatowy po wojnie. Stowarzyszenia, placówki naukowe, festiwale krajowe i zagraniczne. Dorobek Wytwórni Filmów Oświatowych. Twórczość innych ośrodków	
FILM ANIMOWANY Jerzy Armata	283
Definicja filmu animowanego. Techniki animacyjne. Refleksja teoretyczna w dwudziestoleciu. Okres powojenny – pierwsze filmy. Filmy dla dorosłych. Filmy dla dzieci	

FILM POLSKI NA ŚWIECIE Teresa Rutkowska 301

Wprowadzenie. Okres pionierski oraz pierwsze lata kinematografii. Dwudziestolecie międzywojenne. Okupacja. Okres Polski Ludowej i mecenatu państwowego. Terażniejszość – od mecenatu państwowego do produkcji sponsorowanej i koprodukcji

FILM ZAGRANICZNY W POLSCE Jerzy Płażewski 323

W pierwszych latach kinematografii. W niepodległej Polsce. W czasach filmu dźwiękowego. W okresie okupacji. W nowych warunkach ustrojowych. W okresie realizmu socjalistycznego. Przed i po Październiku. W latach filmowej różnorodności. Załamanie. Lata osiemdziesiąte. W nowych warunkach ekonomicznych. Film w telewizji i na kasecie

DZIEŁO FILMOWE I JEGO AUTOR Marek Hendrykowski 357

Modele autora i autorstwa dzieła filmowego. Historyczne warianty praktyki twórczej. Wewnątrztekstowe wyznaczniki autorstwa filmu. Dzieło filmowe jako synteza integralnie związanych elementów. Autor czy autorzy dzieła filmowego. Autor w perspektywie zewnątrztekstowej. Utwór filmowy jako synteza działań zespołowych. Scenarzysta. Operator. Scenograf. Aktor. Reżyser. Montażysta. Producent

TWÓRCY I WSPÓŁTWÓRCY FILMU

ZAWODY I SPECJALIZACJE FILMOWE Edward Zajiček 373

Narodziny zawodów filmowych. Producent. Reżyser. Kierownik produkcji. Operator obrazu. Pozostali realizatorzy. Scenarzysta i inni autorzy. Aktorzy i odtwórcy. Inni pracownicy

SZKOLNICTWO FILMOWE Jolanta Lemann 391

W dwudziestoleciu międzywojennym. W konspiracji. W znacjonalizowanej kinematografii. Kształcenie realizatorów filmowych. Państwowa Wyższa Szkoła Filmowa, Telewizyjna i Teatralna. Wydział Telewizyjno-Filmowy Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach

SIEĆ KIN I ROZPOWSZECHNIANIE FILMÓW Ewa Gębicka 415

Pierwsze projekcje, kina i biura wynajmu. Kina w systemie kinematografii II Rzeczypospolitej. Kina w latach okupacji. Polityka filmowa nowych władz. Upaństwowienie kin, odbudowa i rozwój ich sieci. Kina pod zarządem rad narodowych. Nowa polityka repertuarowa. Powrót kin do kinematografii. Kina w okresie stanu wojennego. System rozpowszechniania w okresie reformy gospodarczej. Na horyzoncie wideo. Ustawa o kinematografii i jej konsekwencje. Lata dziewięćdziesiąte. Radykalizacja reformy systemu rozpowszechniania filmów

TEORIA FILMU Alicja Helman 453

Wprowadzenie. Od Matuszewskiego do Irzykowskiego. Myśl filmowa w latach trzydziestych. Między tradycją międzywojenną a wizją sztuki masowej. Filmoznawstwo jako nauka. Orientacja semiotyczno-strukturalna. Teorie filmu w fazie poststrukturalnej

CZASOPISMA FILMOWE Marek Halberda, Ryszard Koniczek 477

Pierwsze czasopisma. Okres dwudziestolecia. W czasach dużej różnorodności. Dwie epoki. W konflikcie z władzą. Charakterystyka czasopiśmiennictwa. W obronie kina artystycznego. Pisma i ich czytelnicy

Skorowidz nazwisk 495

Skorowidz rzeczowy 513

Informacja o *Encyklopedii Kultury Polskiej XX wieku* I – VI